

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

1525 Pf.: 166.

Tel.: 06-1/882-8594, fax: 06-1/882-8593

E-mail: dontobizottsag@kt.hu

Ikt.sz.: D.371/14/2015.

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - ot.

A Döntőbizottság a **KÖZGÉP Építő- és Fémszerkezetgyártó Zrt.** (1239 Budapest, Haraszi út 44., a továbbiakban: kérelmező) által a **BKK Budapesti Közlekedési Központ Zrt.** (1075 Budapest, Rumbach Sebestyén u. 19-21., a továbbiakban: ajánlatkérő) „Budapest XXIII. kerület, GOH (Grassalkovich út-Ócsai út- Haraszi út) csomóponti felüljáró felújításának kivitelezési munkái” tárgyú közbeszerzési eljárása ellen benyújtott jogorvoslati kérelmének **helyt ad és megállapítja**, hogy az ajánlatkérő az 1. kérelmi elem vonatkozásában megsértette a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 121. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó **Kbt. 77. § (1) bekezdését**, a 2. kérelmi elem tekintetében pedig a **Kbt. 69. § (3) bekezdését**, ezért a Döntőbizottság az ajánlatkérő eljárást lezáró **döntését megsemmisíti**, és **az eljárás folytatását ahhoz a feltételhez köti, hogy ajánlatkérő megfelelően alkalmazza a Kbt. 69. §-át.**

A Döntőbizottság az ajánlatkérőt **500.000.-Ft**, azaz **ötszázezer forint** pénzbírság **megfizetésére kötelezi.**

Az ajánlatkérőnek a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01720361-00000000 számú számlájára kell megfizetnie.

A Döntőbizottság felhívja a **Közbeszerzési Hatóság Titkárságát**, hogy a határozat megküldését követő nyolc napon belül **utaljon vissza 7.300.000.-Ft**, azaz **hétmillió-háromszázezer forint** igazgatási szolgáltatási díjat a kérelmező FHB Bank Zrt. 18203332-06001282-40010019 számú bankszámlájára.

A Döntőbizottság **kötelezi az ajánlatkérőt**, hogy a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül **fizessen meg** a kérelmező részére **200.000.-Ft**, azaz **kétszázezer forint** igazgatási szolgáltatási díjat.

Ezt meghaladóan a felek maguk viselik a jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket.

A határozat ellen fellebbezésnek, újrafelvételi eljárásnak nincs helye. A határozat bírósági felülvizsgálatát annak kézbesítésétől számított 15 napon belül keresettel a felperes belföldi székhelye (lakóhelye) szerint illetékes közigazgatási és munkaügyi bíróságtól lehet kérni. A keresetlevelet az illetékes bírósághoz címezve, de a Döntőbizottságnál kell benyújtani. Tárgyalás tartását a felperes a keresetlevélben kérheti. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya.

INDOKOLÁS

A Döntőbizottság a közbeszerzési és jogorvoslati eljárás során keletkezett iratok, a felek nyilatkozatai és a becsatolt okirati bizonyítékok alapján az alábbi tényállást állapította meg.

Az ajánlatkérő a Közbeszerzési Értesítő 2014/145 számában, 24975/2014. iktatószámom 2014. december 12-én megjelent ajánlati felhívásra vonatkozó hirdetményét 2014. december 11-én adta fel a rendelkező részben megjelölt építési beruházás tárgyában, melyet 2015. január 12-én, a 967/2015. számon feladott korrigendummal módosított.

Az ajánlatkérő az ajánlati felhívás II.2.1. pontjában határozta meg a közbeszerzés teljes mennyiségét az alábbiak szerint:

Vállalkozási szerződés keretében a GOH csomóponti felüljáró kivitelezési munkái az alábbiakban és a dokumentációban részletezettek szerint:

A GOH csomóponti felüljáró felújítása az északi oldalon lévő támfal vége előtt 23,15 m-re kezdődik és 521,08 m hosszon tart, a déli felhajtórámpa végéig. Magában foglalja a teljes szakaszon az aszfaltburkolat cseréjét, a felhajtó rámpákon az alaprétegektől kezdődően, a szükséges helyeken talajcserékkel együtt, a támfalak felújítását szegélycserével, a betonfelületek javításával, védőbevonat készítésével, a felüljárón a szigetelés teljes cseréjét, a szegélyek és a vízelvezetési rendszer átépítését víznyelőkkel elvezető csőrendszerrel, aknákkal, korlátok és vasúti védőháló cseréjét, dilatációs szerkezetek cseréjét, további dilatációk beépítését, felszerkezet alsó felületének és az alépítményeknek a tisztítását, betonfelületek javítását, valamint védőbevonataik elkészítését. Járulékos munkaként a közvilágítás elbontását, a bontott anyagok tárolását és visszaépítését, valamint a felújítás idejére ideiglenes közvilágítás kiépítését a felüljárón. A felújítási munkába beletartozik a hídfőkben lévő helyiségek szerkezeti és építészeti felújítása is, ajtók cseréje, betonfelületek javítása, tisztasági festés, padlócsatornák lefedése, belső elválasztó ablakrács

korrózió elleni védelme. Az átvezetett Grassalkovich út forgalmának folyamatos fenntartása érdekében a hídon a felújítási munkákat félpályás lezárás mellett kell végezni. A nagyobb torlódások, dugók elkerülése érdekében a lezárt szakaszok hossza korlátozott, a forgalmi számítások alapján, egy-egy fél pályát 5 hosszanti szakaszra bontva lehet felújítani.

A részletes feladatleírást a dokumentáció részét képező műszaki leírás tartalmazza.

Az ajánlatkérő az ajánlati felhívás II.3. pontjában a szerződés teljesítésének tervezett határidejét 20 hónapban határozta meg a szerződés megkötésétől számítva, az ajánlati felhívás III. pontjában írta elő a kizáró okokat, valamint az alkalmassági követelményrendszert.

Az ajánlatkérő az ajánlati felhívás IV.2.1 pontjában rögzítette, hogy az összességében legelőnyösebb ajánlat értékelési szempontja alapján választja ki a közbeszerzési eljárás nyertesét.

Megadta az értékelési szempont résszempontjait és súlyszámait a következők szerint:

Szempont	Súlyszám
Nettó ajánlati ár (Ft)	90
Teljesítési határidő (minimum 17 hónap maximum 20 hónap)	10

Az ajánlatkérő az ajánlattételi határidőt 2015. január 12. napjában jelölte meg.

Az ajánlatkérő dokumentációt is készített, amely útmutatót, iratmintákat, szerződéstervezetet, árazatlan költségvetést tartalmazott.

A módosított ajánlattételi határidő 2015. február 3. napja volt, melyre 4 ajánlattevő nyújtott be ajánlatot a következők szerint:

1. *KÖZGÉP Építő- és Fémszerkezetgyártó Zrt.*

1. Nettó ajánlati ár (Ft)	430.269.146.- Ft
2. Teljesítési határidő	17 hónap

2. *A-HÍD Zrt.*

1. Nettó ajánlati ár (Ft)	668.155.765.-Ft
2. Teljesítési határidő	17 hónap

3. *Colas Hungária Zrt.*

1. Nettó ajánlati ár (Ft)	679.350.974.-Ft
20 hónap	17 hónap

4. *SWIETELSKY Magyarország Kft.*

1. Nettó ajánlati ár (Ft)	775.758.930.-Ft
2. Teljesítési határidő (17 hónap

Az ajánlatkérő 2015. február 13-án felszólította a kérelmezőt a Kbt. 69. § (1) bekezdés szerinti árindokolásra a következők szerint:

„Kérjük, hogy adjanak indokolást az ajánlati árra, azon belül az értékelés szempontjából lényeges, az alábbiakban felsorolt ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint ezek objektív alapú és gazdasági ésszerűséget magában hordozó, az árat megalapozó indokolást nyújtsanak be a lent felsorolt ajánlati elemekre (szövegesen és számszerűsítve). Az indokolásnak objektív adatokon és objektív dokumentumokon kell alapulnia. A munkadíj esetében mutassák be a szakemberek foglalkoztatási jogviszonyára figyelemmel, hogy hány fő foglalkoztatását tervezték és azt, hogy milyen bér, adó és járulék összeggel számoltak, ezek nemenként milyen összeget tesznek ki, valamint térjenek ki az egyéb költségekre és a haszonra is.

Kérjük anyag- és munkadíj megbontásban részletesen kimutatni az alábbiakban felsorolt tételek egységárát:

<i>TÉTELSZÁM</i>	<i>MEGNEVEZÉS</i>
	<i>Út- és közvilágítás</i>
124 110	Bontás
124 120	Új építés
124 140	Szabályozás, összehangolás
	<i>Közművek fedlapjainak szintbehelyezése, cseréje</i>
212 070	Közmű feltárás, kutatóárok ásás
	<i>Talajkezelés, töltésépítés előkészítés</i>
221 015	Talajcsere alkalmatlan talaj eltávolításával, beépítésre alkalmas talaj visszaépítésével földanyagból
221 065	Geotextília terítése
	<i>Földmű építése bevágásból</i>
222 110	Bevágásból kikerülő felesleges föld kitermelése és elszállítása lerakóhelyre
	<i>Hidraulikus kötőanyagú pályaszerkezeti rétegek</i>
322 045	C12/15 beton burkolatalap készítése
	<i>Koporéteggént építhető pályaszerkezeti rétegek</i>
323 412	AC 11 kopó (mF)
	<i>Függőleges jelzések bontása</i>
331 150	Vezetőkorlát bontása
	<i>Függőleges forgalomtechnikai jelzések</i>
332 250	KRESZ táblák áthelyezése

	<i>Biztonsági korlát, terelőfal</i>
<i>TÉTELSZÁM</i>	<i>MEGNEVEZÉS</i>
333 115	N2 feltartóztatási fokozatú vezetőkorlát
	<i>Tisztító műtárgyak</i>
422 020	Tisztító-tiltó műtárgy
423 030	Víznyelő akna elhelyezése
432 010	Tisztító műtárgyak átépítése
	<i>Keresztcsatornák, hossz-csatornák</i>
446 010	Keresztcsatorna $\varnothing \leq 0,3$ m
	<i>Híd- és műtárgyépítéssel kapcsolatos bontási munkák</i>
511 010	Szerkezeti gerenda bontása
511 020	Hídszegély/járda, vasbeton ágyazattámasztó bontása
511 050	Szigetelés bontása hídon
511 060	Szigetelést védő beton bontása
511 080	Feltöltés bontása hídon és/vagy kiegyenlítő lemez felett
511 120	Hídkorlát bontása
511 180	Rézsűburkolat bontása
511 210	Közmű bontása hídszegélyben
511 240	Dilatációs szerkezet bontása
511 310	Aszfalt burkolat táblás bontása hídon, öntöttaszfalt szegélyszáv bontása
511 340	Egyéb acélszerkezet bontása
	<i>Hidakhoz kapcsolódó földmunka, terület előkészítés</i>
512 070	Kiegyenlítő lemez feletti feltöltés készítése
	<i>Állványépítés, munkaterület lehatárolás</i>
523 030	Könnyű munkaállvány építés/bontás
523 040	Védőpalánk, védőkerítés munkaterület elhatároláshoz
	<i>Monolit és előregyártott vasbeton szerkezetek</i>
553 020	E.gy. tartókat együttdolgoztató vasbeton pályalemez közbenső és vég kereszttartókkal
553 180	Monolit vasbeton szegély/járda/pótpadka
	<i>Acélszerkezetek gyártása, szerelése, beépítése korrózióvédelemmel</i>
554 140	Acél hídszegély gyártása
554 150	Acél hídszegély szállítása, szerelése
	<i>Szigetelés és védelme</i>
561 050	Rugalmas műanyag alapú szórt szigetelés (RMA)
561 060	Szigetelést védő öntött aszfalt
561 080	Burkolat építése hídon két rétegben
561 120	Védőbeton szigetelésen

	<i>Dilatációs szerkezetek</i>
563 190	PD vagy Maurer dilatáció
	<i>Egyéb korlátok hidakon vagy pillérvédő szegélyeken</i>
564 230	Hagyományos kétsoros vezetőkorlát (nem ütközési kísérlettel igazolt)
564 350	Vasút feletti hídkorlát kiegészítés zárt felülettel, ferde hálóval
	<i>Betonfelület védelmi rendszerek (Új ÚT)</i>
566 110	Hidrofobizálás (H)
566 120	Impregnálás (I)
566 140	Nem repedésáthidaló vékony védőbevonat, nem járható (B-2)
566 150	Mérsékelt repedésáthidaló vékony védőbevonat, nem járható (B-3)
566 160	Korlátozottan repedésáthidaló vastag védőbevonat, nem járható (B-4)
566 170	Dinamikusan repedésáthidaló vastag védőbevonat, gyalog és könnyű járművel járható (B-5)

<i>TÉTEL-SZÁM</i>	<i>MEGNEVEZÉS</i>
	<i>Szivárgók, vízvezetés</i>
569 040	Burkolatszivárgó (csepegtetővel, kivezetéssel, külön előfejjel)
569 070	Függesztett vízvezető rendszer
	<i>Beton és vb. szerkezetek javítási munkái</i>
571 070	Vb. szerkezet felületi javítása PCC anyagokkal
571 100	Felület kiegyenlítés PCC anyaggal
571 180	Felmenő szerkezeten betonacél korrózióvédelme
571 190	Felmenő szerkezet felület tisztítása
571 200	Felszerkezeten betonacélok pótlása
571 210	Felszerkezeten betonacél korrózióvédelme
571 220	Felszerkezet felület tisztítása
	<i>Geodéziai jelek, pontok</i>
581 020	Magassági alappont hídhoz
	<i>Közművek, elektromos szerelvények hídon, egyéb védelem</i>
583 090	Közmű védőcső építése

Kérjük a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeinek ismertetését és indokolását, amennyiben van ilyen.”

Az ajánlatkérő az A-HÍD Zrt.- Strabag MML Kft. és a Colas Hungária Zrt. egyéb érdekeltektől szintén kért be indokolást az aránytalanul alacsony árra

vonatkozóan. Az árindokolás benyújtására vonatkozó határidőként 2015. február 20-át jelölte meg az ajánlatkérő, majd 2015. február 23-ra módosította.

A kérelmező az aránytalanul alacsony árra vonatkozó indokolását üzleti titoknak nyilvánította. Az indokolás költségvetést és főösszesítőt tartalmazott.

Az ajánlatkérő 2015. április 9-én ismételten felkérte a kérelmezőt, hogy az aránytalanul alacsony ár vonatkozásában újra nyújtsa be további indokolást az alábbiak szerint:

„Kérjük, hogy adjanak további indokolást az alábbiakban felsorolt ajánlati elemekről, valamint ismertessék azok tartalmát megalapozó adatokat, valamint ezek objektív alapú és gazdasági ésszerűséget magában hordozó, az árat megalapozó indokolást nyújtsanak be a lent felsorolt ajánlati elemekre (szövegesen és számszerűsítve). Az indokolásnak objektív adatokon és objektív dokumentumokon kell alapulnia. A munkadíj esetében mutassák be a szakemberek foglalkoztatási jogviszonyára figyelemmel, hogy hány fő foglalkoztatását tervezték és azt, hogy milyen bér, adó és járulék összeggel számoltak, ezek nemenként milyen összeget tesznek ki, valamint térjenek ki az egyéb költségekre és a haszonra is.

Kérjük anyag- és munkadíj megbontásban részletesen kimutatni az alábbiakban felsorolt tételek egységárát:

TÉTEL-SZÁM	MEGNEVEZÉS	MEGJEGYZÉS
020030	Szafelügyeletek (HÉV kiszigetelés, vágányzár, T-com kábel kiváltása)	Kérjük tételiesen megbontani és bemutatni az igénybe venni kívánt szafelügyeletek költségét és azok órában meghatározott időtartamát.
K1	Ideiglenes forgalomterelés átépítése ütemváltások között	Kérjük megadni, hogy a kivitelezés során hány ütemmel számolt és az egységára magába foglalja-e az előző ütem kiépített forgalomterelés bontását, esetleges áthelyezését, valamint az új ütemhez szükséges forgalomterelés kiépítését. Kérjük az egységár megbontását és ütemenkénti részletezését.
030035	Ideiglenes melléképítmények létesítése és elbontása	Kérjük tételiesen bemutatni kivitelezés során szükségessé váló ideiglenes melléképítmények létesítése és elbontása tétel egységára milyen feladatokat és költségelemeket tartalmaz az egyes feladatok költségeinek bemutatásával.
030050	Vonatpótló autóbuszok (HÉV)	Kérjük bemutatni a vágányzár időszakára és a HÉV pótlásra milyen időtartammal számolt. Kérjük egységárelemzésében bemutatni, a HÉV vágánykizáráshoz kapcsolódó személyszállító vonatokat helyettesítő buszok biztosításának költségét, a tervek elkészítésének költségeit, valamint

		a más Vállalkozótól történő bérlésének valamennyi költségét.
K2	Téliesítés	Kérjük szíveskedjen részletesen bemutatni, hogyan kalkulálta az egységárelemzésében a téli munkavégzést november 15. és március 15. közötti időszakban a kiegészítő tájékoztatás 51. kérdésére adott válasz figyelembe vételével.
124110	Bontás	A 124 110 tétel felbontásában nem szerepelnek az elbontandó és visszaépítendő szerkezetek, kizárólag kandeláber oszlopok tárolásának és állagmegóvásának költségei. (Lsd. kiegészítő tájékoztatás 47. válasz) Kérjük bemutatni, hogy ez hol szerepel és mi a költsége.
221065	Geotextília terítése	Vállalkozó a tételre 2 alvállalkozói ajánlatot adott be. Kérjük az alvállalkozói egységárat elemezni a felület előkészítésére, anyag leszabására, terítésére, textil sávok összeerősítésére, rögzítésére és víztelenítési munkákra vonatkozóan. Élőmunka és gépek műszakóra igényét is szíveskedjen bemutatni.
446010	Keresztcsatorna $\varnothing \leq 0,3$ m	Vállalkozó a tételre 2 alvállalkozói ajánlatot adott be. Kérjük, hogy a pontos, terv szerint megadott átmérő szerint szíveskedjen egységárelemzést benyújtani tétel tartalomnak megfelelő részletezettséggel, földmunka, föld elszállítás lerakóhelyi díj, ágyazat készítés, aknákhöz csatlakozás, vízzárósági próba, föld visszatöltés és tömörítés, víztelenítés vonatkozásában.
511020	Hídsegély/járda, vasbeton ágyazattámasztó bontása	Vállalkozó által készített egységárelemzésben szállítás átvevő helyre szerepel. Mutassa be, hogy az indokolásban megadott átvételi díj melyik lerakónak a költsége Budapest viszonylatában figyelemmel a megadott egységárára és az alvállalkozói ajánlatban megadott egységárra is. Indokolatlanul alacsonynak találjuk a megadott élőmunka szükségletet a hídsegély bontása, az együttdolgozó betonacélok épségének megőrzésével, törmelék aprózása, felület tisztítás munkarészek elvégzésére. Kérjük az alvállalkozói ajánlatot ezek figyelembe vételével kimunkálni. Kérjük bemutatni, hol szerepel az építésvezetés költsége.
511030	Vb. szerkezet „kéregbontása”	Kérjük a tétel egységárának részletezését a tétel tartalomnak megfelelő részletezettséggel.
511050	Szigetelés bontása hídon	Vállalkozó által készített egységárelemzésben szállítás ártalmatlanító helyre szerepel. Mutassa be, hogy az indokolásban megadott egységárban a palánk és védőfólia költsége hol szerepel figyelemmel az alvállalkozói ajánlatban szereplő egységárra is. Indokolatlanul alacsonynak találjuk, kérjük

		kimunkálni az alvállalkozói ajánlatot a tétel tartalomnak megfelelően
511060	Szigetelést védő beton bontása	Kérjük, hogy mutassa be azt a lerakóhelyet ahol az átvételi díj az indokolásban megadott összeg. Alacsonynak találjuk az élőmunka szükségletet, kérjük annak részletes kimunkálását.
511080	Feltöltés bontása hídon és/vagy kiegyenlítő lemez felett	Kérjük indokolja az indokolásban megadott átvételi díj mértékét az egyéb tételeknél bemutatott eltérő összegű átvételi díj mértékéhez képest. Kérjük indokolja az átvételi díjban bemutatott norma mértékét (m3).
511120	Hídkorlát bontása	A mennyiség kg-ban van! A mértékegység a tételek tartalma a kiírásban kg-ban szerepel, egységárelemzésében a korlát szállítása m3-ben van megadva. Kérjük az előírás szerinti mértékegységben történő megjelölést. Mutassa be továbbá azt a lerakóhelyet, ahol az alvállalkozó még ennél is olcsóbban tudja szállítani és nincs lerakóhelyi díj.
511210	Közmű bontása hídszegélyben	Kérjük kimunkálni az alvállalkozói ajánlatot a tétel tartalomnak megfelelően.
511310	Aszfalt burkolat táblás bontása hídon, öntöttaszfalt szegélyszáv bontása	Kérjük, hogy mutassa be azt a lerakóhelyet ahol az átvételi díj az indokolásban megadott összeg. Alacsonynak találjuk az élőmunka szükségletet, kérjük annak részletes kimunkálását.
511340	Egyéb acélszerkezet bontása	Egységárelemzésében számolt, a BKK Zrt. Gergely utcai telephelyére történő szállításra vetített km mértéke eltér a magyarázatában szereplő km mértékétől. Kérjük az ellentmondás feloldását! Továbbá alacsonynak találjuk a megadott élőmunka szükségletet, amelynek alátámasztásaként kérjük az alvállalkozói egységár részletes megbontását is.
523030	Könnyű munkaállvány építés/bontás	Kérünk magyarázatot arra, hogy az egységárelemzésében 1 légm3-re megadott állvány bérleti díjat mi alapján számolta, illetve hányzori áthelyezéssel számolt?
553020	E.gy. tartókat együttdolgoztató vasbeton pályalemez közbenső és vég keresztartókkal	Alacsonynak tartjuk a C35/45 beton anyagárát valamint a betonacél normáját. A terven 4941 kg betonacél és 4303 kg síkháló szerepel. Ezen adatok alapján a norma helyesen 117,01 kg/m3. Mutassa ki a pályalemezbe építendő műanyag csövek (D160 KGPVC és D200 KGPVC cső) kedvező egységárát, figyelembe véve a jelenlegi fogyasztói árakat is, valamint egységárában jelenítse meg a tételleírásban szereplő valamennyi munkanemet (a területrendezés, fölösleges anyagok hulladékok elszállítása, lerakóhelyi díj stb.). Magyarázatot kérünk arra is, hogy a betonacélt hol számolja el.

553180	Monolit vasbeton szegély/járda/pótpadka	Alacsonynak tartjuk a C35/45 beton anyagárát, valamint a betonacél normáját. A terven szereplő adatok alapján a norma helyesen 90 kg/m ³ . Mutassa ki a szegélybe építendő műanyag csövek (D110 KGPVC cső és D200 KGPVC cső), kedvező egységárát, figyelembe véve a jelenlegi fogyasztói árakat is, valamint egységárában jelenítse meg a tételleírásban szereplő valamennyi munkanemet (területrendezés, fölösleges anyagok hulladékok elszállítása, lerakóhelyi díj stb.). Vállalkozó 553 020 E.gy. tartókat együttlőgözőtató vasbeton pályalemez közbenső és vég kereszttartókkal tétel egységárelemzésében szereplő D110 KGPVC cső és D160 KGPVC cső anyagára ugyanaz. 583 090 Közmű védőcső építése tételről Vállalkozó nyilatkozott, hogy az 553 180 tétellel egy időben épül, így nem lehet különválasztani a két tételt egymástól, ezáltal átfedés lehet a Monolit vasbeton szegély/járda/pótpadka és 583 090 Közmű védőcső építése tétel között. Kérjük az ellentmondás feloldását.
561050	Rugalmas műanyag alapú szórt szigetelés (RMA)	Kérjük kimunkálni az alvállalkozói ajánlatot a tétel tartalomnak megfelelően.
561060	Szigetelést védő öntött aszfalt	Kérjük a tétel egységárának részletezését a tétel tartalomnak megfelelő részletettséggel.
561080	Burkolat építése hídon két rétegben	Kérjük kimunkálni az alvállalkozói ajánlatot a tétel tartalomnak megfelelően.
564230	Hagyományos kétsoros vezetőkörlet (nem ütközési kísérlettel igazolt)	Kérjük bemutatni, hogy az árelemzésben a villámvédelem és földelés kialakítása területrendezés, fölösleges anyagok hulladékok elszállítása, lerakóhelyi díj hol szerepel. Melyik költségelemben és milyen mértékkel vette ezen tételeket figyelembe ajánlattevő.
566120	Impregnálás (I)	Kérjük kimunkálni az alvállalkozói ajánlatot a tétel tartalomnak megfelelően.
566140	Nem repedésáthidaló vékony védőbevonat, nem járható (B-2)	Kérjük kimunkálni az alvállalkozói ajánlatot a tétel tartalomnak megfelelően.
566150	Mérsékelt repedésáthidaló vékony védőbevonat, nem járható (B-3)	Kérjük kimunkálni az alvállalkozói ajánlatot a tétel tartalomnak megfelelően.
571070	Vb. szerkezet felületi javítása PCC anyagokkal	Kérjük kimunkálni az alvállalkozói ajánlatot a tétel tartalomnak megfelelően.
571100	Felület kiegyenlítés PCC anyaggal	Kérjük kimunkálni az alvállalkozói ajánlatot a tétel tartalomnak megfelelően.
571210	Felszerkezeten betonacél	Kérjük kimunkálni az alvállalkozói ajánlatot a tétel tartalomnak megfelelően.

	korrózióvédelme	
571220	Felszerkezet felület tisztítása	Kérjük kimunkálni az alvállalkozói ajánlatot a tétel tartalomnak megfelelően.

Az ajánlatkérő a hiánypótlás határidejét 2015. április 17-re módosította a kérelmező erre vonatkozó vitarendezési kérelmének helyt adva.

A kérelmező a hiánypótlást, indokolást és felvilágosítást tartalmazó iratokat két kötetben nyújtotta be. Az I. kötet 1-3. oldala nem tartalmazott üzleti titkot, míg a II. kötet 4.-87. oldalait üzleti titoknak minősítette. A kérelmező a hiánypótlás II. kötetében részletekbe menően (83 oldalon) ismertette az ár kalkulációra vonatkozó indokokat, számításokat, a számítások alapját szolgáló adatokat.

Az ajánlatkérő az UTIBER Közúti Beruházó Kft.-vel megvizsgálta a beérkezett ajánlatokat arra vonatkozóan, hogy az árakra vonatkozó indokolások elfogadhatóak-e. Az UTIBER Közúti Beruházó Kft. 2015. április 23-án az árak indokolását megfelelőnek tartotta és „nem találtak az ajánlattevők kizárására okot adó hibát az ajánlatokban”. A szakvéleményt műtárgyépítési szakértő és árszakértő készítette.

Az ajánlatkérő 2015. május 14-én felkérte a BKK Közút Zrt-t annak megállapítására, hogy vizsgálja felül a rendelkezésre álló mérnökárat, illetve állapítsa meg a jelenlegi piaci viszonyoknak megfelelő becsült értéket. Kérte, hogy a legalacsonyabb összegű ajánlatot adó ajánlattevő árajánlatát és indokolásait figyelembe véve állapítsa meg, hogy az ajánlat aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz-e, illetve összeegyeztethető-e a gazdasági ésszerűséggel.

A szakvéleményt árszakértő, valamint a Satori Sándor Igazságügyi Szakértői Kft. szakértői csoportja végezte el okl. szerkezetépítő- és gazdasági mérnök, okleveles építőmérnök és építőipari technikus bevonásával. Mérnökárként összesen nettó 644.506.015.-Ft-ot állapítottak meg az általuk alkalmazott egységárak alapul vételével.

Összehasonlító táblázatot készítettek, melyben összevetették a négy ajánlattevő árait a mérnökárral, azok eltérését a mérnökártól.

A szakértői vizsgálat módszerének ismertetése körében rögzítésre került, hogy a megbízó a szakértők rendelkezésére bocsátotta a közbeszerzési eljárás iratait, az ajánlati tervdokumentációt, a tervező által készített költségvetést és a beérkezett ajánlatokat. A szakértői munka során vizsgálták az ajánlati árak árszintjét a mérnökárhoz viszonyítva.

A szakvélemény összegzéseként megállapította, hogy a 4 ajánlatból három reális árszintet képvisel, míg egy ajánlat (1. ajánlattevő ajánlata) a Mérnöki Kamara ajánlásait is figyelembe véve kirívóan alacsony árat tartalmaz.

Végső megjegyzésként rögzítette, hogy a „A Magyar Mérnöki Kamara ajánlásai alapján kerülendők a kirívóan alacsony árat tartalmazó ajánlatok, tekintettel arra, hogy ezek esetén nem biztosított a megfelelő minőség, valamint egyéb veszélyekkel is számolni kell (pl. elhúzódó határidők, szerződéses viták, utólagos módosítási igények, az alvállalkozói díjak visszatartása stb.)”

Az ajánlatkérő az összegzést 2015. június 3-án küldte meg az ajánlattevők részére – a kérelmező tekintetében – az alábbiak szerint:

„Ajánlattevő ajánlati árának megalapozottságáról az ajánlatkérő összehasonlítás céljából a többi ajánlattevőtől is kért be meghatározott ajánlati elemeket megalapozó adatokat. A beérkezett indokolások figyelembe vételével ajánlattevő bizonyos egységárai túlzottan alacsonynak bizonyultak úgy a többi ajánlattevő, mint ugyanezen vállalkozó saját (korábbi) egységáraihoz viszonyítottnak.

Az eljárásba bevont független árszakértő elkészítette a költségvetési kiírás tételeinek beárazását a kiviteli tervek figyelembevételével, az általa megállapított ár összhangban van a műszaki ellenőr által készített mérnökárral. Ez azt támasztotta alá, hogy a becsült érték a jelenlegi piaci viszonyoknak megfelelőnek tekinthető.

A bevont igazságügyi szakértő elkészítette a beérkezett árajánlatok elemzését. Ebben a Magyar Mérnöki Kamara az Európai Mérnök Tanácsadó Szövetség ajánlása alapján javasolt, a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatás áron való kiválasztás helyett a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat kiválasztási eljárás alkalmazásának figyelembe vételével bírálta el a beérkezett ajánlatokat. E szerint a legalacsonyabb összegű ajánlatot adó ajánlattevő ára kirívóan alacsonynak minősíthető, mivel a becsült értéktől -37%-kal tért el.

A Kbt. 69. § (2) bekezdése kimondja: „Az ár aránytalanul alacsony voltának megítélésekor az ajánlatkérő korábbi tapasztalataira, a közbeszerzést megelőzően végzett piacfelmérés eredményére vagy a közbeszerzést megelőzően a becsült érték meghatározásához felhasznált egyéb adatokra kell figyelemmel lenni.” A Kbt. 70. § (3) bekezdése értelmében „Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha nem tartja elfogadhatónak és a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethetőnek az indokolást.”

Fentiekre tekintettel ajánlattevő ajánlata a Kbt. 74.§ (2) bekezdés a) pont alapján érvénytelen, mert aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz.”

Az ajánlatkérő nyertes ajánlattevőként A-HÍD Zrt. egyéb érdekeltet nevezte meg.

A kérelmező 2015. június 10-én nyújtotta be a jogorvoslati kérelmét, amelyet a tárgyaláson pontosított. Kérte a Döntőbizottságot, hogy határozatában állapítsa meg a jogsértés megtörténtét és semmisítse meg az ajánlatkérő eljárást lezáró döntését és kötelezze az ajánlatkérőt új eljárást lezáró döntés meghozatalára.

Megsértett jogszabályhelyként megjelölte a Kbt. 74. § (2) bekezdés (a) pontját és a Kbt. 77. § (1) bekezdését.

Nyilatkozata szerint két kérelmi elemet terjesztett elő. Az első kérelmi elemben az ajánlata érvénytelenségének indokolásával kapcsolatos ajánlatkérői kötelezettség megsértését kifogásolta, a Kbt. 77. § (1) bekezdésének megsértését kérte megállapítani.

Előadta, hogy az ajánlatkérő indokolása csupán általános, konkrét és részletes indokolást nem tartalmaz. Az ajánlatkérő indokolásának egy bekezdése a Kbt. vonatkozó részének ismertetése, egy bekezdés a becsült érték megalapozottságát tartalmazza, a másik két bekezdés tartalmazza az indokolást, amely részletesnek álláspontja szerint nem tekinthető. Az ajánlatkérő 64 egységárra vonatkozóan kérte indokolás megadását. Kérelmező az indokoláskérésnek maradéktalanul eleget tett, mind számszerűsített, mind pedig alvállalkozói ajánlatokkal alátámasztotta. Az ajánlatkérő az indokoláskérések megadása után az eljárást lezáró döntésében az egységárakkal kapcsolatban csupán annyit rögzített, hogy „Bizonyos egységárai túlzottan alacsonynak bizonyultak, úgy a többi, mint ugyanezen vállalkozó saját (korábbi) egységáraihoz viszonyítottnak.” Álláspontja szerint az ajánlatkérő indokolása akkor lenne jogszerű, azaz kellően részletes, ha tartalmazná pontosan mely egységárok és milyen okból minősülnek alacsonynak, amely megalapozza az ajánlati ár aránytalanul alacsony voltát, továbbá tartalmazná az ajánlatkérő részletes indokolását arra vonatkozóan is, hogy a kérelmező által benyújtott árindokolásokban foglaltakat milyen okból, milyen következtetések alapján nem tartotta elfogadhatónak.

Tárgyalási nyilatkozatában hivatkozott arra is, hogy az ajánlatkérő az üzleti titok megtartásával is részletes indokolást tudott volna adni az összegezésben. Az ajánlatkérő által ismertek voltak az árindokolások adatai, amelyből a következtetéseit levonta és az üzleti titkot képező adatot nyilvánosságra hozása nélkül kellett volna elkészítenie a részletes indokolást tartalmazó összegezést. Hivatkozott arra, hogy van erre kialakult gyakorlat a közbeszerzési eljárások ajánlatkérői részéről. Példaként a NIF Zrt. gyakorlatát említette, amely az összegezésekben *-al jelöli az üzleti titkot képező adatokat, és emellett részletes szövegszerű indokolást ad.

Megjegyezte továbbá az indokolásban a Kbt. 70. § (3) bekezdésére való hivatkozás téves. A Kbt. 70. § szerint vizsgálendő minden olyan értékelésre kerülő ajánlati elem, amely nincs kapcsolatban az árral, az ajánlati ár a Kbt. 69. § alapján vizsgálható.

A kérelmező a további pontokba szedett kérelmi elemében érdemben vitatta az ajánlatkérő döntését, kifejtette, hogy az ajánlati árát az ajánlatkérő által kívánt módon és részletességgel megindokolta, mely indokai alapján az ajánlatkérőnek az ajánlat érvényességét kellett volna megállapítani.

Előadta, hogy nem megalapozott azon ajánlatkérői indokolási elem, amely szerint Ajánlatkérő összehasonlítás céljából is kért be meghatározott ajánlati elemeket megalapozó adatokat a többi ajánlattevőtől. Ajánlatkérő mindkét árindokolás kérés során a 69. § (1) bekezdésére tekintettel kért adatokat az ajánlattevőktől. Az ajánlati árakat összehasonlítva, az alábbi táblázatból is kitűnik, hogy az ajánlatkérő kizárólag azon ajánlattevőktől kért árindokolást, amelyek tekintetében az ajánlati ár a Kbt. 69. § (2) bekezdése szerinti 20%-nál nagyobb mértékben eltérnek a közbeszerzés becsült értékének összegétől.

Álláspontja szerint az ajánlatkérőnek a Kbt. 69. § (7) bekezdése alapján kellett volna a többi ajánlattevőtől adatokat kérnie, melyet nem tett meg. Kérelmező állítását alátámasztja továbbá, hogy az ajánlatkérő a legmagasabb nettó ajánlati árát megajánló ajánlattevőtől nem kért adatokat, holott a Kbt.69. § (7) bekezdés alapján lett volna rá lehetősége.

Az ajánlatkérő a kérelmező korábbi egységáraihoz viszonyítva (is) megállapította, hogy a kérelmező bizonyos egységárai túlzottan alacsonynak minősülnek.

A kérelmező álláspontja szerint ezen indokolás sem megalapozott, mivel az egységárak egymáshoz viszonyításával az ajánlatkérő nem hozhat a Kbt. által előírtaknak megfelelő objektív és megalapozott döntést. Az építési beruházás tárgyú közbeszerzési eljárások túlnyomó többsége, így jelen eljárás is átalányáras. Az átalányáras szerződések esetén a többletmunkák költségei nem elszámolhatók, azok kockázatával tehát ajánlattevőknek az ajánlat összeállításakor számolniuk kell, így alakítják ki ajánlati árukat. Minden beruházás más műszaki megoldást kíván megvalósítani, tehát az ajánlatkérő nem juthatott megalapozott döntésre, amennyiben korábbi egységárakhoz viszonyította jelen eljárásban megadott egységárakat. Minden beruházás más műszaki megvalósítást, más kockázati tényezőt tartalmaz, így ez alapján az egységárak megalapozottan nem összehasonlíthatók.

Előadta, hogy az ajánlatkérő korábbi tapasztalatai alapján nem láthat okot a kérelmező teljesítésével kapcsolatos kockázatokra, hiszen sok hasonló jellegű beruházásban állt és áll kapcsolatban, a kiadott referenciaigazolások szerződésszerű teljesítéseket igazolnak, a jelenleg folyó munkák szintén szerződésszerűen zajlanak. Álláspontja szerint az ajánlatkérőnek a döntése meghozatalánál figyelembe kellett volna vennie a kérelmező korábban

szerződészerűen a megrendelők, így az ajánlatkérő elégedettségére megvalósított, teljesített beruházásokra is.

Előadta, hogy nem megalapozott az ajánlatkérő azon indokolása, miszerint a becsült érték a piaci viszonyoknak megfelelő, hiszen a 4 ajánlattevő közül, mindegyik ajánlattevő jóval a becsült érték alatt, három ajánlattevő pedig a becsült értéknél 20%-kal alacsonyabb tartományban határozta meg ajánlati árát. Mindegyik ajánlattevő az építőipari piac meghatározó szereplője, az ajánlati árak meghatározásakor körültekintően járnak el, álláspontja szerint a jelenlegi piaci viszonyoknak nem megfelelő becsült értékhez viszonyítottan az ajánlatkérő nem is vonhatott le objektív következtetést a kérelmező ajánlati árának aránytalanul alacsony voltára vonatkozóan.

Álláspontja szerint az ajánlatkérő azon indokolása, hogy a kérelmező ajánlati árának a becsült értékhez képest 37%-os eltérése megalapozza a kirívóan alacsonynak minősítést minden jogalapot nélkülöz.

Hivatkozott arra is, hogy az építési beruházások területén az előzetes piacfelmérés nem értelmezhető, hiszen egyedi projektekről van szó, a műszaki tervek előzetes ismertetése ellentétes lenne a verseny tisztaságának alapelveivel. A közbeszerzést megelőzően a becsült érték meghatározásához az ajánlatkérőnek kevesebb információ állt rendelkezésére, mint az ajánlattevőknek.

Kérelmező az ajánlati dokumentációban foglaltakat meghaladó - többlet - információkkal rendelkezik, hiszen az ajánlati időszakban bejárta a területet, méréseket végzett, árajánlatokat kért beszállítóktól és alvállalkozóktól, organizációs tervet készített és ennek alapján alakította ki versenyárát. Kérelmező ezek alapján, teljes részletességgel kidolgozott, minden esetben alvállalkozói/beszállítói ajánlatokkal alátámasztott egységárakat nyújtott be az árendoklások keretében, amivel eleget tett a Kbt. 69. § (4) bekezdésében foglalt objektív indoklási kötelezettségének.

A kérelmező álláspontja szerint az ajánlatkérő figyelmen kívül hagyta továbbá a Kbt. 69. § (4) bekezdés e) pontjában foglaltakat. A kérelmező mindkét árintézkedésében felhívta az ajánlatkérő figyelmét a Kbt. 69. § (4) bekezdés e) pontja szerint fennálló kivételesen előnyös körülményekre. Nyilatkozott arról, hogy az ajánlati árát úgy határozta meg, hogy figyelembe vette azt a rendkívül előnyös körülményt, miszerint a KÖZGÉP Zrt. központi telephelye a tárgyi beruházás közvetlen közelében a Budapest XXIII. kerület Haraszi út 44. szám alatt található. Ennek megfelelően a közúton folyó, a szerkezetépítési munkákhoz szükséges organizációs és felvonulási feltételek döntő része a cég telephelyéről szervezve, minden külön költség nélkül biztosítható, ilyenek a

teljesség igénye nélkül: anyagok, gépek tárolása, raktározása, munkavállalók szociális ellátásának biztosítása, munkahelyi iroda, mérnök irodája, kooperációk helyszíne, az ideiglenes segédszerkezetek előkészítése, tárolása, összeállítása, az acélszerkezetek gyártása, korrózióvédelme.

Álláspontja szerint az ajánlatkérő nem vette figyelembe, hogy a kérelmező a Kbt. 69. § (3)-(4) és (6) bekezdésében foglaltakat betartva, az azokban foglalt előírásoknak megfelelő árindokolást nyújtott be, így különösen az egységárelemzést (191/2011. (IX.15.) Korm. rendelet előírásait figyelembe véve), melyeket alvállalkozó ajánlatokkal alátámasztott; külön hivatkozva a kérelmező kivételesen előnyös körülményeire; indokolásában kifejtette továbbá a hatályos BM rendelet alapján az építőipari rezsióradíjjal való számításokat.

A kérelmező hivatkozott arra is, hogy az általa megajánlott ajánlati áron a kivitelezés teljesíthető, fedezetet nyújt a jogszabályokban meghatározott kötelező költségekre, melyeket konkrét tényadatokkal, számításokkal alátámasztott. Ajánlati árában figyelembe vette a nyereséget is. Álláspontja szerint az ajánlatkérő azzal, hogy megalapozatlan indokok alapján nem tartotta elfogadhatónak és a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethetőnek a kérelmező ajánlatát, emiatt ajánlatának érvénytelenné nyilvánításáról döntött, megsértette a Kbt. 69. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (5) bekezdését, és Kbt. 74. § (2) bekezdés a) pontját.

Álláspontja szerint az ajánlatkérő az árindokolások értékelése során figyelmen kívül hagyta, hogy a kérelmező objektív alapú, a Kbt. és a vonatkozó jogszabályoknak mindenben megfelelő indokolást nyújtott be, ezzel megsértette a Kbt. 69. § (3)-(4) és (6) bekezdésében foglaltakra tekintettel a Kbt. 69. § (5) és Kbt. 74. § (2) bekezdés a) pontját.

A kérelmező az A-HÍD Zrt.-Strabag MML Kft. egyéb érdekelt által benyújtott észrevételre kifejtette, hogy jogszabály nem tartalmaz olyan %-os küszöbértéket a becsült értékhez, vagy más értékhez viszonyítva, melytől való negatív eltérés az ajánlat objektív érvénytelenségét vonná maga után. Nem fogadható el objektív indoklás gyanánt az az ajánlatkérői magatartás, ami 64 db - kérelmező által objektív számításokkal alátámasztott - egységár között egyetlen egy vonatkozásában sem tartalmaz konkrét megállapításokat.

Nem tartotta alaposnak azt az érvelést, hogy az egyes infrastrukturális beruházások között nincs különbség. Álláspontja szerint nincs olyan általánosan elfogadott tételjegyzék, illetve kalkulációs program a mélyépítésben mint a magasépítési gyakorlatban létező számos ismert megoldás (pl. TERC, stb.). Az infrastrukturális beruházások felvonulási és szervezési költségei, földrajzi fekvése, az egyedi speciális közparkkal való építhetősége igen komoly eltéréseket okoz az egyes gazdasági szereplők áralkulációi között még akkor is, ha hasonló eredményességgel számolnak. Álláspontja szerint eltérhet és el is

kell térjen minden egyedi adottságokkal bíró műtárgy, mélyépítési beruházás, infrastrukturális projekt, ezért az egyes egységárak mechanikus összevetéséből nem vonható le megalapozott következtetés. Előadta, hogy az összehasonlíthatóságot a különböző projektek tekintetében a gazdasági szereplő megbízhatósága, teljesítőképessége, nem pedig az egyes egységárak vonatkozásában értette.

Hivatkozott arra, hogy az ajánlatának a becsült értéktől való számszakilag kétségtelenül nagy – de jogszabályba nem ütköző – eltérése alapvetően három okra vezethető vissza:

1. A becsült érték (mérnökár) meghatározásának túlzottan magas voltára. Jól látható, hogy a kérelmező ajánlatát nem számítva, a másik három ajánlattevő átlagára a becsült érték 80,3%-a, tehát a magyarországi hídépítési piac meghatározó szereplői önmagukban is a Kbt. 69. § (2) bekezdésben a kötelező indoklás kérés tekintetében előírt 20 %-os eltérés közelében mozognak.

2. Kérelmező által a segédszerkezetek vonatkozásában választott műszaki megoldásra (Kbt. 68. § (4) bekezdésének b.) pontja). Ennek részleteit a 1. sz. mellékletben fejtette ki.

Előadta, hogy az általa választott műszaki megoldás kizárólag a megvalósítás technológiájára és nem a megvalósított műre magára vonatkozik, tehát nem alternatív megoldás, másfelől összhangban van az ajánlati tervdokumentáció részeként kiadott műszaki leírás 10. oldal 12. pontjában szereplő, a segédszerkezetekre vonatkozó előírásokkal: „A tervdokumentációban egy alkalmazási lehetőséget mutat be, de ettől eltérő megoldások is elfogadhatók a kivitelező technológiájától függően.” Hivatkozott az 1. sz. árendoklás 26., 112. és 113. oldalaira illetve a 2. sz. árendoklás 8., 9. és 37. oldalaira.)

Kifejtette, hogy a projekt megvalósításának fekvése lényegében minimalizálja az organizációs és felvonulási költségeinket tekintettel a mintegy 1,5 km távolságra lévő telephelyünk nyújtotta őrzés-védelmi, humánpolitikai, technológiai, logisztikai előnyökre. (1. sz. árendoklás 26. oldal illetve a 2. sz. árendoklás 8. oldal)

Előadta, hogy a becsült érték meghatározása nyilvánvalóan az ajánlati felhívásban szereplő 20 hónapos átfutási időre vetített fix költségekkel és a tervekben szereplő segédszerkezetek, mint műszaki megoldások alapul vételével történt.

A kérelmező észrevétele mellé csatolta a segédszerkezetek vonatkozásában választott műszaki megoldás ismertetését, melynek üzleti titokként való kezelését kérte.

Az ajánlatkérő ellenkérelmét a jogorvoslati tárgyaláson adta elő, melyben kérte az álláspontja szerint megalapozatlan jogorvoslati kérelem elutasítását és a kérelmezőnek a költségek viselésére való kötelezését.

Előadta, hogy az 1. kérelmi elemre álláspontja az, hogy az ajánlatkérő annak következtében, hogy a kérelmező mindkét árándokolásának lényeges tartalmát üzleti titokként kérte kezelni, az összegezésben a leírtnál részletesebb indokolást nem tudott adni az üzleti titok sérelme nélkül. Ezért álláspontja szerint nem sértette meg a Kbt. 77. § (1) bekezdését az összegezésben foglalt indokolással.

A kérelmező érdemi előadása, illetve a 2-6. terjedő kérelmi elemei vonatkozásában előadta, hogy az ajánlat, illetőleg a két árándokolás vizsgálata során olyan jogsértő elemet nem talált sem az ajánlatban, sem az indokolásokban, amely alapján a kérelmezői ajánlat érvénytelenségét megállapíthatta volna, azonban a kb. 430 milliós ajánlati ár olyan alacsony összegű, hogy megalapozta a gazdasági ésszerűtlenség további vizsgálatát. Ezért felkérte a BKK Közút Zrt-t szakvélemény készítésére. Ezzel független árszakértőt és igazságügyi szakértőt kért fel az ár felülvizsgálatára. Ezt megelőzően már felülvizsgáltatta a becsült értéket a becsült értékhez képest alacsonyabb árakra tekintettel. Ez a szakvélemény tartalmazza, hogy a piaci körülmények és a műszaki tartalom módosulása következtében reális az, hogy nem az eredeti becsült értékhez közelítő ajánlati árakat nyújtottak be az ajánlattevők.

Ezt követően került sor a második szakértői vélemény elkészítésére való felkérésre. A szakértők a szakvéleményükben figyelembe vették az ajánlatkérő által kiadott árazatlan költségvetést, figyelembe vették a benyújtott ajánlatokban szereplő költségvetéseket és megkapták a kérelmező árándokolásait is. Mindezeknek a figyelembevételével készítették el az árfelülvizsgálatot, amelyben összehasonlításra kerültek a benyújtott ajánlati árak. Vizsgálta a szakértő az alkalmazandó rezióradíjakat is és ennek alapján tette meg a megállapításait, tehát teljes körűen felülvizsgálta a reálisnak tekinthető ajánlati árat és állást foglalt abban, hogy milyen mértékű ajánlati ár a gazdasági ésszerűségnek megfelelő.

Az ajánlatkérő az összegezésben is ehhez képest a szakértői véleményben megállapított értékhez képest határozta meg azt, hogy a kérelmező ajánlati ára 37%-al tér el a becsült értéktől. Tehát a 37%-os eltérést az ajánlatkérő az UTIBER által elkészített szakvélemény alapján állapította meg, ami 682.375.030.- Ft-os korrigált mérnökárat tartalmazott.

Az ajánlatkérő nyilatkozott, hogy a Kbt. 70. § (3) bekezdés vonatkozásában elírást tartalmaz az összegezés.

Az ajánlatkérő nyilatkozott, hogy az árendokolásban szereplő azon érvelés, amely a kérelmezőnek a beruházás helyszínéhez közeli telephelyéből adódó jelentős költségmegtakarításra hivatkozik, álláspontja szerint nem elfogadható. Megítélése szerint nincsenek olyan körülmények, amelyek miatt ez árcsökkenő tényezőként figyelembe vehető lenne. Álláspontja szerint a betont, vagy aszfaltot nem ezen a közeli telephelyen kell készíteni, mindössze arról lehet szó, hogy az építésvezető, projektvezető a helyszínhez közel van.

Az A-HÍD Zrt. és STRABAG MML Kft. közös ajánlattevő egyéb érdekelt észrevételt tett a jogorvoslati kérelem egyes kérelmi elemeire.

1. Az érvénytelenség indokolásával kapcsolatban előadta, hogy amennyiben az ajánlatot aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás miatt érvénytelennek nyilvánítja az ajánlatkérő, akkor azt köteles megindokolni, hogy miért nem tartotta elfogadhatónak és a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethetőnek az érintett ajánlatot. Álláspontja szerint az ajánlatkérő megjelölte azokat a szempontokat, amelyek alapján nem tartotta elfogadhatónak és a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethetőnek a kérelmező ajánlatát. Megjegyezte, hogy számításai szerint a kérelmező ajánlati ára nem 37, hanem 51%-kal alacsonyabb, mint független árszakértő által elkészített és mérnökárral összhangban lévő becsült értéknél.

2. Az összehasonlítás megalapozatlanságával kapcsolatban megjelölt olyan tételeket, amely vonatkozásában a kérelmezőn kívül, a többi ajánlattevőtől is kért be az árat alátámasztó indokolást az ajánlatkérő: 422 020, 432 010, 511 210, 511 310, 523 030, 569 040, stb.

Előadta, hogy a Kbt. 69. § (7) bekezdése alapján ajánlatkérőnek csak lehetősége és nem kötelezettsége a többi ajánlattevőtől ajánlati elemeket megalapozó adatokat bekérni, továbbá ezen jogszabályhely alapján ajánlatkérő nem köteles valamennyi többi ajánlattevőt felhívni az adatszolgáltatásra, ez ajánlatkérő szabad döntése, hogy az összehasonlításba milyen ajánlatokat von be. Ennek alapján nem helytálló a kérelmező állítása miszerint ajánlatkérő a Kbt. 69. § (1) bekezdése alapján nem kért be adatokat többi ajánlattevőtől.

3. Az egységár megalapozatlansága vonatkozásában álláspontja szerint a korábbi egységárhoz történő viszonyítás bizonyos esetekben korrekt megoldás ajánlatkérő részéről, mert egyes tételek esetében közel azonos egységárat lehet alkalmazni a hasonló műszaki tartalmú, kivitelezésű projekteknél, mivel nincsen különleges projekt specifikus elvárásuk, egyedi többletköltségük.

Példákat hozott azon tételekből, melyeket ajánlatkérő megkérdezett a kérelmezőtől az árendokolások során és igaz rájuk a fenti megállapítás:

511 050 Szigetelés bontása hídon:

A burkolatok eltávolítását követően a régi szigetelő rendszer elbontását takarja, melynek magában kell foglalnia a bontást, veszélyes hulladék lerakóhelyre történő szállítását, felület tisztítását, azaz különösebb egyedi projekt specifikusságot nem tartalmaz

511 120 hídkorlát bontása:

Elbontását követően lerakóhelyre vagy kijelölt telephelyre történő elszállítás, mely különösebb egyedi projekt specifikusságot nem tartalmaz

511 310 Aszfaltburkolat táblás bontása hídon, öntött aszfalt szegélyszáv bontása:

Elbontását követően veszélyes hulladék lerakóhelyre vagy kijelölt telephelyre történő elszállítás, mely különösebb egyedi projekt specifikusságot nem tartalmaz

561 050 Rugalmas műanyagalapú szórt szigetelés:

A felület előkészítését, tisztítását követően szigetelés felhordása a megfelelő technológiák betartásával, nem tartalmaz egyedi, projekt specifikus elvárásokat, kivitelezést.

Logikai ellentmondás a kérelmező részéről, hogy a jogorvoslati kérelem 10. oldal utolsó előtti bekezdésében pedig éppen arra hivatkozik, hasonló beruházásokat végzett, valósított meg.

Álláspontja szerint a kérelmező maga is alátámasztja, hogy mégis lehet összehasonlítást végezni a hasonló projektek esetében.

Hivatkozott arra is, hogy a kérelmező által elvégzett és jelenleg is zajló - munkák korrekt megvalósítása jóval magasabb egységárakon történt, történik (még annak ellenére is, hogy nagyobb volumenű projektek, melyben éppen hogy a nagy mennyiségek miatt egyes tételek kedvezőbb egységáron valósíthatóak meg, pl.: vasbeton és acél felületek korrózióvédelme, szigetelése), akkor jelen projekt esetében ugyanazon színvonal nem tartható sokkal alacsonyabb árakkal.

A kérelmező saját kérelmében foglaltakat cáfolja azzal, hogy kifejti, miszerint „átalányaras szerződésnél a többletmunkák nem elszámolhatók, és azok kockázatával az ajánlatkérőnek az ajánlatuk összeállításakor számolniuk kell, így alakítják ki ajánlati árukat" tekintettel arra, hogy ennek árnövelő és nem árcsökkentő hatása van az egységárakra nézve.

4. A becsült érték megalapozatlanságával kapcsolatban kifejtette, hogy a másik két ajánlattevő (A-Híd- Strabag-MML Kft. közös ajánlattevő, Colas Hungaria Zrt) egymáshoz viszonyítottan közel azonos ajánlati árat adott, mely azonban több mint 200 Mft-tal meghaladta a kérelmező ajánlatát.

5. Az indokolás vonatkozásában megjegyezte, hogy számításai szerint a kérelmező ajánlati 51%-kal tér el a becsült értéktől. (Kérelmező ajánlati ára/becsült érték. azaz $451.782.603/921.451.393=0.49029$)

6. Hivatkozott arra, hogy a kialakult joggyakorlat szerint az ajánlatkérőnek az aránytalanul alacsony ár vonatkozásában a szerződésnek az adott áron való teljesíthetőségét kell vizsgálnia. A jogorvoslati kérelem 13. oldalán „kivételesen előnyös körülményeire...” való hivatkozás - álláspontja szerint nem igazolja a megajánlott áron történő teljesíthetőséget. Álláspontja szerint a telephely közelsége, mint rendkívül előnyös helyszín vonatkozásában megjelölt költségcsökkentő tényezők, épphogy költségnövelő tételek, mivel ezen tételeknek a kérelmező telephelyén történő biztosítása többletköltségeket eredményeznek. Kérdésként merül fel, ha az egységárakat önmagukban - a tiszta műszaki tartalom megvalósítására – sem találta elegendőnek ajánlatkérő, akkor ezek a többletköltségek hol kerültek elszámolásra a ajánlati árban?

A **Döntőbizottság** megállapította, hogy az ajánlatkérő a jelen közbeszerzési eljárását 2014. december 11. napján kezdte meg, ezért a jogorvoslati eljárásra a Kbt. ezen időpontban hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a jogorvoslati kérelem mindkét kérelmi eleme alapos az alábbi indokok szerint.

Az ajánlatkérő a Kbt. 121. § (1) bekezdés b) pontja szerinti, a nemzeti értékhatárt elérő értékű nyílt közbeszerzési eljárást folytatott le.

A Döntőbizottságnak a Kbt. 134. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében, a jogorvoslati kérelem keretei között az első kérelmi elem tekintetében azt kellett megítélni, hogy a kérelmező ajánlata érvénytelenségének indokolása megfelelt-e a Kbt. 77. § (1) bekezdésében rögzített ajánlatkérői kötelezettségnek, hogy az érvénytelenné nyilvánításról szóló döntés megfelelően és részletesen indokolásra került-e.

A jogorvoslati irányelv 2c. cikk második mondata szerint az ajánlatkérő döntéséről való tájékoztatásban minden egyes ajánlattevővel vagy részvételre jelentkezővel közölni kell a lényeges indokok összefoglalását.

A Kbt. 77. § (1) bekezdése kimondja, hogy az ajánlatkérő köteles az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt írásban tájékoztatni az eljárás vagy az eljárás részvételi szakaszának eredményéről, az eljárás érvénytelenségéről, az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező kizárásáról, a szerződés teljesítésére való alkalmatlanságának megállapításáról, ajánlatának, illetve részvételi jelentkezésének a 74. § szerinti egyéb okból történt érvénytelenné nyilvánításáról, valamint ezek részletes indokáról, az erről hozott döntést követően a lehető leghamarabb, de legkésőbb három munkanapon belül.

Ugyanezen szakasz második bekezdése úgy rendelkezik, hogy az ajánlatkérő az ajánlatok és a részvételi jelentkezések elbírálásának befejezésekor külön jogszabályban meghatározott minták szerint írásbeli összegezést köteles készíteni az ajánlatokról, illetve a részvételi jelentkezésekről. Az ajánlatkérő az ajánlatok és a részvételi jelentkezések elbírálásának befejezésekor az (1) bekezdés szerinti tájékoztatást az írásbeli összezésnek minden ajánlattevő, a részvételi szakasz lezárása esetén részvételre jelentkező részére egyidejűleg, telefaxon vagy elektronikus úton történő megküldésével teljesíti.

Az irányelv és a Kbt. alapelvi rendelkezéseivel összhangban a tételes szabályok között meghatározta a jogalkotó, hogy az ajánlatkérőnek - egyebek mellett - az eljárást lezáró döntésében tájékoztatnia kell az érvénytelen ajánlatot benyújtó ajánlattevőt ajánlata érvénytelenné nyilvánításának indokairól.

Kiemelendő, hogy az ajánlatkérőnek az érvénytelenség indokolásáról kell tájékoztatást adni. Szükséges annak rögzítése, hogy konkrétan kell kimondani, hogy milyen ténybeli okok alapozzák meg az érvénytelenné nyilvánító ajánlatkérői döntést. Az ajánlatkérő abban az esetben jár el jogszerűen, ha az írásbeli összegezést teljes körűen és tartalmi adatok közlésével készíti el, egyértelműen az érintett ajánlattevő tudomására hozza, hogy az ajánlatának érvénytelenségét megállapító döntését mely indokok alapján hozta meg. Az érintett ajánlattevő így kerül abba a helyzetbe, hogy el tudja dönteni, tesz-e további intézkedéseket az ajánlatkérő döntése ellen, kezdeményez-e előzetes vitarendezést, nyújt-e be jogorvoslati kérelmet, vagy elfogadja az ajánlatkérő reá vonatkozó döntését.

A Döntőbizottság a fentiek figyelembevételével vizsgálta meg az ajánlatkérő eljárást lezáró döntésében a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét tartalmazó érvénytelenségi ok indokolásának jogszerűségét.

A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánító döntését a Kbt. 74. § (2) bekezdés a) pontja szerinti érvénytelenségi okra, az aránytalanul alacsony ellenszolgáltatásra alapította. A döntés indokának rögzítette, hogy a beérkezett indokolások figyelembe vételével ajánlattevő bizonyos egységárai túlzottan alacsonynak bizonyultak úgy a többi ajánlattevő, mint ugyanezen vállalkozó saját (korábbi) egységáraihoz viszonyítottan.

Ismertette, hogy az eljárásba bevont független árszakértő elkészítette a beérkezett árajánlatok elemzését. Ebben a Magyar Mérnöki Kamara az Európai Mérnök-tanácsadó Szövetség ajánlása alapján a legalacsonyabb összegű ajánlatot adó ajánlattevő ára kirívóan alacsonynak minősíthető, mivel a becsült értéktől - 37%-kal tért el.

Idézte a Kbt. 69. § (2) bekezdését és kimondta, hogy a Kbt. 70. § (3) bekezdése értelmében az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha nem tartja elfogadhatónak és a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethetőnek az indokolást. Minderre tekintettel az ajánlat a Kbt. 74. § (2) bekezdés a) pont alapján érvénytelen, mert aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz.

A Döntőbizottság elsődlegesen rögzíti, hogy az összegezésben hivatkozott Kbt. 70. § (3) bekezdése az ajánlatkérő nyilatkozata szerint is tévedésből került rögzítésre. A Kbt. 70. §-a ugyanis nem az aránytalanul alacsony ajánlati ár vonatkozásában tartalmaz rendelkezést, hanem az egyéb értékelési részszempontok szerinti tartalmi elemek értékelése tekintetében.

Ezt követően a Döntőbizottság az összegezésben foglalt döntés indokolása tekintetében rámutat, hogy a közbeszerzési eljárások alapvető jellemzője a nyilvánosság és az írásbeliség. Ebből következően a törvény az ajánlatkérő kötelességeként fogalmazza meg azt, hogy az ajánlattevőt a döntésének indokai tekintetében részletesen tájékoztassa. Az összegezés törvényi rendeltetése megjeleníteni mindazokat a tényeket, szempontokat, érveket és összefüggéseket, amelyeken az ajánlatkérői döntés alapul. Ez jelenti a Kbt. szabályainak maradéktalan teljesítését. Az eljárást lezáró döntés harmadik személyek számára az összegzésből ismerhető meg. Mindaz, ami az összegzésben nem található, vagy az ott leírtakból nem következik az ajánlatkérői döntés jogszerűségének megítélése során figyelembe nem vehető.

A kérelmező által is hivatkozott Fővárosi Bíróság 13.K.34.885/2008/13. számú ítélete is kiemelte az összegezésben foglalt indokolásnak azt a funkcióját, hogy meggyőzőnek kell lennie, mert az indokolás alapján hozhatják meg az érdekeltek azon döntésüket, hogy jogaik védelme érdekében fellépjenek-e, továbbá a döntés vizsgálata során a jogorvoslati fórumok is az indokolás alapján végzik el a döntés jogszerűségi felülvizsgálatát. Mindezek érdekében az érvénytelenség indokainak olyan információkat kell tartalmaznia, hogy az ajánlattevő konkrétan állást tudjon foglalnia döntés jogszerűségéről, az ajánlatkérőnek objektív és visszaellenőrizhető indokokat kell közölni az összegezésben.

A Döntőbizottság mérlegelte azt is, hogy a kérelmező árindokolásait teljes terjedelmükben üzleti titokká nyilvánította, így az ajánlatkérőnek arra is figyelemmel kellett lennie, hogy a kérelmező üzleti titokhoz fűződő érdekei ne sérüljenek, ugyanakkor kellően részletes tájékoztatást adjon a kérelmezői ajánlat ezen okból történt érvénytelenné nyilvánító döntésének.

A Döntőbizottság a fentiekben részletezett jogi és ténybeli indokok alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő a kérelmező ajánlatát érvénytelenné

nyilvánító döntésének indokolása csak általános megfogalmazásban tartalmazta a döntés lényegi elemeit, tehát nem kellő részletezettséggel taglalta a kérelmezőnek az ajánlatkérő által két alkalommal történő felhívására nagy terjedelemben benyújtott és üzleti titokká nyilvánított indoklás elfogadhatatlanságára vonatkozó ajánlatkérői álláspontot.

A Döntőbizottság osztotta azt a kérelmezői álláspontot, mely szerint az ajánlatkérőnek egyértelműen a kérelmező tudomására kellett volna hoznia, hogy az általa benyújtott indoklásokban szereplő mely konkrét hivatkozásokat és adatokat vette figyelembe, vagy a kért, de esetlegesen nem közölt mely adatok hiányára alapította a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét. Rögzítenie kellett volna az összegezésében, konkrétan milyen okból tartalmazza, a közölt adatokból miért nem állapítható meg a szolgáltatás teljesíthetősége a megajánlott áron. A Döntőbizottság álláspontja szerint mindezekre lehetősége lett volna akként ajánlatkérőnek, hogy az üzleti titok sérelme nélkül legalább összesítő adatokat kellett volna közölnie az egyes ajánlati árelemek főbb tételei esetében, melyekre döntését alapította és szövegszerű indokolást kellett volna közölnie a kérelmező által előadott szöveges indoklás tekintetében. Az ajánlatkérőnek több módon – így a kérelmező által hivatkozott módon is – lehetősége volt az üzleti titoknak minősített adatok ismertetése nélkül kifejtetni az indokait.

A Döntőbizottság a fenti indokok alapján a kérelmező e kérelmi elemét alaposnak ítélte és megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 77. § (1) bekezdését.

A hat pontban kifejtett második kérelmi elemében a kérelmező azt sérelmezte, hogy az ajánlatkérő jogsértően döntött az ajánlatának a Kbt. 74. § (2) bekezdés a) pontja szerinti érvénytelenségéről.

A Kbt. 3. § kimondja, hogy a törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi. E törvény rendelkezéseinek alkalmazásakor, valamint a jogszabályban nem rendezett kérdésekben a közbeszerzési eljárás előkészítése, lefolytatása, a szerződés megkötése és teljesítése során a közbeszerzésekre vonatkozó szabályozás céljával összhangban, a közbeszerzés alapelveinek tiszteletben tartásával kell eljárni.

A Kbt. 63. § (1) bekezdése szerint az ajánlatok elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok megfelelnek-e az ajánlati (ajánlattételi) vagy több szakaszból álló eljárás esetén a részvételi és ajánlattételi felhívásban, a dokumentációban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

A (3) bekezdés kimondja, hogy az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlatok érvénytelenek, és hogy van-e olyan ajánlattevő, akit az eljárásból ki kell zárni.

A Kbt. 69. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony árat tartalmaz bármely olyan, az ellenszolgáltatásra vonatkozó összeg tekintetében, amely a 71. § szerint önállóan értékelésre kerül.

A (2) bekezdés kimondja, hogy az ár aránytalanul alacsony voltának megítélésekor az ajánlatkérő korábbi tapasztalataira, a közbeszerzést megelőzően végzett piacfelmérés eredményére vagy a közbeszerzést megelőzően a becsült érték meghatározásához felhasznált egyéb adatokra kell figyelemmel lenni. Köteles az ajánlatkérő az (1) bekezdést alkalmazni különösen akkor, ha az ajánlatban foglalt - az (1) bekezdés szerinti - ellenszolgáltatás több, mint húsz százalékkal eltér a közbeszerzés - az ellenszolgáltatás önállóan értékelésre kerülő valamely eleme esetén az adott elemre eső - 18. § (2) bekezdésének alkalmazása nélkül számított becsült értékétől.

Ugyanezen szakasz (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az ajánlatkérő az indokolás és a rendelkezésre álló iratok alapján köteles meggyőződni az ajánlati elemek megalapozottságáról. Ha az indokolás nem elégséges a megalapozott döntéshez, az ajánlatkérő írásban tájékoztatást kér az ajánlattevőtől a vitatott ajánlati elemekre vonatkozóan. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról.

A (4) bekezdés szerint az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

- a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,
- b) a választott műszaki megoldásra,
- c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,
- d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,

e) az építési beruházás, szolgáltatásnyújtás vagy árubeszerzés teljesítésének helyén hatályos munkavédelmi rendelkezéseknek és munkafeltételeknek való megfelelésre, vagy

f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

Az (5) bekezdés szerint az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha nem tartja elfogadhatónak és a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethetőnek az indokolást.

A (6) bekezdés szerint a gazdasági ésszerűséggel össze nem egyeztethetőnek minősül az indokolás különösen akkor, ha az ajánlati ár - a szerződés teljesítéséhez szükséges élőmunka-ráfordítás mértékére tekintettel - nem nyújt fedezetet a külön jogszabályban, illetve kollektív szerződésben vagy a miniszter által az ágazatra, alágazatra kiterjesztett szerződésben az eljárás eredményéről szóló értesítés ajánlattevőknek történő megküldését megelőző egy éven belül megállapított munkabérré és az ahhoz kapcsolódó közterhekre. Az ajánlatkérő az ajánlat megalapozottságának vizsgálata során ezen irányadó munkabérekről is tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől.

A (7) bekezdés kimondja, hogy amennyiben az ajánlati ár megalapozottságáról az (5) bekezdés szerinti döntés meghozatalához az szükséges, az ajánlatkérő összehasonlítás céljából a többi ajánlattevőtől is kérhet be meghatározott ajánlati elemeket megalapozó adatokat.

A Kbt. 74. § (2) bekezdés a) pontja szerint az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz.

A Kbt. szabályozása meghatározza azt a feltételrendszert és eljárásrendet, amely mellett kötelező az ajánlatkérőnek az ajánlati árat aránytalanul alacsonynak minősíteni, valamint lefolytatni az aránytalanul alacsony árat tartalmazó ajánlatok vizsgálatát, amelynek eredményeként döntenie kell az ajánlatok érvényességéről vagy érvénytelenné nyilvánításáról.

A Kbt. 69. §-a az aránytalanul alacsony ajánlati árat tartalmazó ajánlatok kezelésére vonatkozó szabályokat tartalmazza. A közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérőnek a beérkezett árajánlatok aránytalanul alacsony mivoltát két lépésben kell megállapítania. Az első lépésben az ajánlatkérőnek abban a kérdésben kell döntenie, hogy a vizsgált ajánlati ár aránytalanul alacsonynak minősül-e. Amennyiben az ajánlatkérő akként határoz, hogy a vizsgált ajánlati ár aránytalanul alacsonynak minősül, úgy az érintett ajánlattevőtől indokolást kell kérnie az ajánlati ár gazdasági megalapozottságára vonatkozóan.

A vizsgált árajánlat aránytalanul alacsony mivoltát az ajánlatkérőnek a szerződés tárgyához kell viszonyítania. Ennek keretében az ajánlatkérőnek korábbi tapasztalataira, a közbeszerzés megkezdését [Kbt. 4. § 14. pont] megelőzően végzett piacfelmérés eredményére, vagy a közbeszerzési eljárást megelőzően a szükséges anyagi fedezet meghatározásához felhasznált egyéb adatokra kell támaszkodnia.

Az ajánlatkérő a közbeszerzés becsült értékét 921.451.393-Ft-ban határozta meg. A kérelmező ajánlati ára 430.269.146.-Ft volt, amelyre tekintettel a kérelmező által sem vitatottan az ajánlatkérő jogszerűen kért indokolást a Kbt. 69. § (1) és (2) bekezdésének rendelkezései szerint.

Az ajánlatkérő két alkalommal hívta fel a kérelmezőt az ajánlati árának indokolására.

Az első felhívásában tételszám és megnevezés alapján felsorolt ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint ezek objektív alapú és gazdasági ésszerűséget magában hordozó, az árat megalapozó indokolás benyújtását kérte szövegesen és számszerűsítve. Kérte a kérelmezőt, hogy a munkadíj esetében mutassa be a szakemberek foglalkoztatási jogviszonyára figyelemmel, hogy hány fő foglalkoztatását tervezte és azt, hogy milyen bér, adó és járulék összeggel számolt, ezek nemenként milyen összeget tesznek ki, valamint térjen ki az egyéb költségekre és haszonra is. Az ajánlatkérő a határozatban fentebb részletezett 58 tételt nevezte meg a felhívásában.

A kérelmező a határidőre benyújtott, üzleti titoknak minősített árindokolását két részre osztottan adta meg. Az első részben általános érvényű megállapításokat, adatokat és indokolást közölt, a második részben az ajánlatkérő által megjelölt költségvetési tételek és adatok indokolását adta meg.

Általános indokként hivatkozott arra, hogy az ajánlatban szereplő építőipari rezsioradíjak mértékét a hatályos jogszabály figyelembevételével adta meg. Táblázatban adta meg a kalkulált bér, adó és járulékösszeg kimutatását, közölte az alvállalkozók által foglalkoztatott munkavállalók bér és járulékköltségeit.

Hivatkozott arra, hogy a beruházást nagyfokú gépesítéssel, rendkívül gazdaságosan tudja megvalósítani, fajlagosan alacsony időráfordítással. Hivatkozott a gazdasági helyzetére, a beruházás közelében fekvő telephelyére. Csatolta az ajánlatban szereplő építőipari rezsioradíjak bemutatását segédmunkás és szakmunkás munkaóra számított értékét Ft/órában.

Csatolta a saját állományában foglalkoztatni tervezett munkavállalók létszáma alapján kalkulált bér, adó és járulékösszeg kimutatását.

Csatolta az alvállalkozók nyilatkozatait a 30/2014. (IV.10.) BM rendeletre tekintettel.

B1-58 jelű mellékletként csatolta az ajánlatkérő által megjelölt tételekre vonatkozó árvetéseket, valamint 4 alvállalkozói árajánlatot. A benyújtott dokumentáció 197 oldal terjedelmű volt.

Az ajánlatkérő 2015. április 9-én további tájékoztatást kért a kérelmezőtől. A felhívásában kérte anyag és munkadíj megbontásban részletesen kimutatni a határozatban fent ismertetett körben a felsorolt tételek egységárát, tételenként megjegyzéseket fűzve az indokolás tartalmára nézve.

A kérelmező az első árindokolás szerinti szerkezetben, a második árindokolást is üzleti titoknak minősítve, 9 oldal terjedelemben általános indokolást és 73 oldal terjedelemben, részben táblázatos formában kalkulációkat, árvetéseket nyújtott be.

A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 69. § (1) és (3) bekezdésében foglalt azon kötelezettségének eleget tett, hogy az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatok és indokolás megadására felhívta a kérelmezőt, majd a vitatott elemekre további tájékoztatást kért.

A Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérő a beérkezett indokolások vizsgálatának körében azonban jogsértően járt el.

Az ajánlatkérő két alkalommal bízott meg szakértőket az árak elfogadhatóságára vonatkozóan. A döntését a második szakvéleményre alapozva hozta meg.

A szakértői vélemény a szakértői vizsgálat módszerének ismertetése körében rögzítette, hogy a megbízó a szakértők rendelkezésére bocsátotta a közbeszerzési eljárás iratait, az ajánlati tervdokumentációt, a tervező által készített költségvetést és a beérkezett ajánlatokat. A szakértői munka során vizsgálták az ajánlati árak árszintjét a mérnökárhoz viszonyítva.

A szakértői vélemény a kérelmező által benyújtott árindokolások vonatkozásában nem tartalmazott észrevételt, megjegyzést.

A Döntőbizottság rámutat, hogy a Kbt. rendelkezései szerint az aránytalanul alacsony ár megállapítását követő eljárás az ajánlattevő által benyújtott indokolás értékelése. Ennek keretében az ajánlatkérő az indokolás és az ajánlatkérő rendelkezésére álló iratok alapján köteles meggyőződni a vizsgált, ajánlati elemek megalapozottságáról.

Az indokolás elfogadhatóságának kérdését elsődlegesen a konkrét beszerzés egyedi tárgyának specifikumai, az adott beszerzési piacon érvényesülő árviszonyokra, a teljesítés releváns feltételeire tekintettel az ajánlattevő által biztosított adatokra kell alapítani.

A Kbt. 69. § (3)-(8) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kell az ajánlatkérőnek az indokolás tartalma alapján kell vizsgálnia a beszerzés tárgyának a megajánlott áron való teljesíthetőségét, a vállalat gazdasági ésszerűséggel való összeegyeztethetőségét, melynek alapján kerül az ajánlatkérő abba a helyzetbe, hogy döntsön az érintett ajánlat érvényességéről vagy érvénytelenségéről.

A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő két alkalommal is, pontos, részletes, a vitatott árelemeket megjelölő árindokolást kért, amelyre a kérelmező részletes, általános és számszerűsített indokolást is adott.

A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő által a döntés alapjául elfogadott szakvélemény azonban nem az árindokolást vizsgálta, mindössze az ajánlati árak árszintjét a mérnökárhoz viszonyította, következtetéseit anélkül vonta le, hogy az árindokolásban előterjesztett kérelmezői adatokat és indokokat érdemben megvizsgálta volna. Ennek következtében az ajánlatkérő sem az árindokolás vizsgálata alapján hozta meg a döntését, az ajánlati árak a gazdasági ésszerűséggel való összeegyeztethetőségére vonatkozó következtetés levonásakor a kérelmezőnek a két árindokolásban kifejtett érveit, bemutatott kalkulációit nem vette figyelembe.

A Döntőbizottság rámutat, hogy az ajánlatkérőnek a korábbi árakhoz, a piacfelmérés eredményeihez, a becsült értékhez való viszonyításra vonatkozó érvelése az aránytalanul alacsony ár megállapítása körébe tartozik, melynek megállapítását a kérelmező sem vitatta.

A Döntőbizottság álláspontja szerint a fentiek alapján megállapítható, hogy az ajánlatkérő nem a Kbt. 69. § (3) bekezdése alapján végezte el a kérelmező ajánlati árának vizsgálatát.

A Kbt. 69. § (5) és (6) bekezdésének rendelkezéseiből egyértelmű az, hogy az ajánlatkérőnek az árindokolás alapján kell döntenie az aránytalanul alacsony árról, akkor nyilváníthatja érvénytelennek az ajánlatot, ha nem tartja elfogadhatónak és a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethetőnek az indokolást. Jogsértő tehát az az ajánlatkérői eljárás, amely mellőzi az általa kért indokolás vizsgálatát és az érvénytelenségéről mindössze az ajánlati árak a mérnökárhoz viszonyított százalékos aránya alapján dönt.

A Döntőbizottság rámutat, hogy az ajánlatkérő az összegezésben az árindokolás vonatkozásában csak annyit közölt, hogy a kérelmező bizonyos egységárai túlzottan alacsonynak bizonyultak a többi ajánlattevő és a kérelmező saját (korábbi) egységáraihoz viszonyítottn.

Az ajánlatkérő azonban nem nevezte meg azokat az egységárakat, amelyek vonatkozásában a megállapítását a többi ajánlattevő vonatkozásában, és azt sem közölte, hogy a kérelmező milyen (korábbi) egységárait vette figyelembe. Erre

nézve az ajánlatkérő által az ajánlatok bírálatára vonatkozóan a Döntőbizottsághoz benyújtott iratok sem tartalmaztak konkrétumokat.

A Döntőbizottság megjegyzi, hogy az árajánlatok elfogadhatóságát az ajánlatkérőnek kell megvizsgálnia, a Döntőbizottság ezt a vizsgálatot az ajánlatkérőtől nem veheti át, a Döntőbizottság feladata a döntés jogszerűségének felülvizsgálata.

A fentiek szerint a Döntőbizottság a kérelmi elemnek helyt adott és megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 69. § (3) bekezdését.

A Döntőbizottság a Kbt. 134. § (2) bekezdésében biztosított hatáskörében eljárva a Kbt. 152. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét és megsemmisítette az ajánlatkérő eljárást lezáró döntését. A Döntőbizottság a Kbt. 152. § (3) bekezdés a) pontja szerint az ajánlatkérő döntésének meghozatalát a rendelkező részben meghatározott feltételhez kötötte.

A Kbt. 152. § (3) bekezdés e) pontja szerint amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel (személlyel), valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy a szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

A Kbt. 152. § (5) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása vagy a gazdasági szereplőnek a közbeszerzési eljárásban történő részvételtől eltiltása, valamint a bírság összegének, illetve az eltiltás időtartamának megállapításában az eset összes körülményét - így különösen a jogsértés súlyát, a közbeszerzés tárgyát és értékét, a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását, az e törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítását, a jogsértőnek az eljárást segítő együttműködő magatartását, a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időt, támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat - veszi figyelembe. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt. Az eltiltásra vonatkozó döntés kérdésében a külön jogszabályban foglaltakat is figyelembe kell venni.

A Közbeszerzési Döntőbizottság által kiszabható szankciókról és alkalmazásuk részletes szabályairól, valamint a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról szóló 288/2011. (XII. 22.) Korm. rendelet 5. § (2) bekezdése szerint ha a Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 152. § (3) bekezdés e) pontja alapján bírságot szab ki, a bírság összege - a Kbt.

152. § (5) bekezdésében foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb tíz százaléka.

A Döntőbizottság jelen esetben további jogkövetkezményként a bírság kiszabását indokoltnak tartotta, mivel az ajánlatkérő terhére megállapított jogsértést súlyosnak tekintette.

A Döntőbizottság a bírság összegének megállapítása során tekintettel volt a beszerzés magas értékére, mérlegelte azt is, hogy a megállapított jogsértés reparálható az eljárást lezáró döntés megsemmisítésével.

A Döntőbizottság figyelemmel volt arra is, hogy három esetben (D.12/17/2014., D.304/20/2014., D.369/17/2014.) állapított meg jogerősen jogsértést az ajánlatkérő terhére az elmúlt 2 évben.

A Döntőbizottság a fentiekben ismertetett valamennyi tény és körülmény figyelembevételével állapította meg a bírság összegét ötszázezer forintban.

A Döntőbizottság a Közbeszerzési Döntőbizottság által kiszabható szankciókról és alkalmazásuk részletes szabályairól, valamint a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról szóló 288/2011. (XII. 22.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdése és a Kbt. 134. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 72. § (1) bekezdés de) pontja szerint a Ket. 157. § (2) bekezdés b) pontja alapján rendelkezett a költségek viseléséről, rendelkezett arról, hogy az ajánlatkérő a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 200.000.-Ft, azaz kétszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat, és hívta fel a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy utaljon vissza a kérelmező számára 7.300.000.-Ft, azaz hétmillió-háromszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A Döntőbizottság a Ket. 72. § (1) bekezdés de) pontja alapján rendelkezett a költségek viseléséről.

A határozat bírósági felülvizsgálatát a Kbt. 157. §-a biztosítja.

A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat bírósági felülvizsgálatára - mivel az ajánlatkérő nem központi költségvetési szerv - a Pp. 326. § (12) bekezdés r) pontja és a Pp. 326. § (2) bekezdése alapján a felperes belföldi székhelye (lakóhelye) szerint illetékes közigazgatási és munkaügyi Bíróság illetékes. A Pp. 326. § (11) bekezdés b) pontja szerint a fővárosi székhelyű, azonban működését kizárólag Pest megye területén végző felperesi szervezetet a bíróság illetékessége szempontjából úgy kell tekinteni, mintha székhelye Pest megye területén lenne.

Amennyiben a felperes belföldi székhellyel (lakóhellyel) nem rendelkezik, úgy a Pp. 326. § (5) bekezdése értelmében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság illetékes.

A Pp. 338. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra tekintettel hívta fel a Döntőbizottság a felek figyelmét arra, hogy amennyiben nem tárgyaláson kívül kívánják a határozat bírósági felülvizsgálatát, akkor a tárgyalás tartását a keresetlevélben kell kérni.

Budapest, 2015. július 9.

*Dr. Telek Katalin sk
közbiztos*

*Tomasovszki Tamás sk
közbiztos*

*Dr. Virág Norbert sk
közbiztos*

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara

Kapják:

1. KÖZGÉP Építő- és Fémszerkezetgyártó Zrt. (1239 Budapest, Haraszti út 44.)
2. BKK Budapesti Közlekedési Központ Zrt. (1075 Budapest, Rumbach Sebestyén u. 19-21.)
3. A-Híd Zrt. (1138 Budapest, Karikás Frigyes u. 20.)
4. Swietelsky Magyarország Kft. (1117 Budapest, Bocskai út 73.)
5. Colas Hungária Zrt. (1113 Budapest, Bocskai út 73.)
6. STRABAG –MML Kft. (1117 Budapest, Gábor Dénes u. 2.)
7. Miniszterelnökség (1357 Budapest, Pf. 6.)
8. Közbiztosági Hatóság Titkársága (Helyben)
9. Irattár